

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: ZDRAVSTVENA NEGA OTROKA IN MLADOSTNIKA

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak / dijakinja:

- spozna pomen zdravstvene nege otroka in mladostnika ter njeno vlogo v razvoju in zdravljenju otroka in mladostnika,
- razvije čut odgovornosti in etičnega ravnanja v odnosu do otrok in mladostnikov, njihovih staršev ter sodelavcev,
- izvaja ukrepe pri nujnih stanjih,
- spozna organiziranost zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov,
- upošteva osnovne značilnosti telesnega, zaznavnega in psihosocialnega razvoja otroka in mladostnika,
- opazuje, meri in beleži vitalne funkcije otroka in mladostnika,
- izvaja intervencije zdravstvene nege zdravega in bolnega otroka in mladostnika.

3. Poklicne kompetence:

1. Izvajanje intervencij zdravstvene nege zdravega otroka in mladostnika po temeljnih življenjskih aktivnostih.
2. Izvajanje intervencij zdravstvene nege otroka in mladostnika pri različnih obolenjih.

4. Operativni cilji:

Izvajanje intervencij zdravstvene nege zdravega otroka in mladostnika po temeljnih življenjskih aktivnostih	
Informativni cilji	Formativni cilji
Organiziranost zdravstvenega varstva. Dijak/dijakinja: <ul style="list-style-type: none"> • predstavi zdravstveno varstvo matere in otroka, • opredeli dejavnike, ki ogrožajo zdravje otroka, mladostnika in družine,	Dijak/dijakinja: <ul style="list-style-type: none"> • sodeluje pri izvajanju zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov v dispanzerski in bolnišnični dejavnosti, • prilagodi komunikacijo otrokovi starosti in njegovim potrebam,

<ul style="list-style-type: none"> ● razume osnovne zakonitosti komunikacije z otrokom v različnih starostnih obdobjih in s starši, ● razloži pomen cepljenja otrok in koledar cepljenja v različnih starostnih obdobjih.	<ul style="list-style-type: none"> ● vzpostavi komunikacijo z otrokom in starši ter jo prilagodi otrokovi starosti in potrebam, ● poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Razvojna obdobja otroka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● razlikuje telesne in fiziološke značilnosti novorojenčka in nedonošenčka, ● pojasni oskrbo novorojenčka takoj po rojstvu in našteje preventivne ukrepe, ● se zaveda posebnosti zdravstvene nege nedonošenčka v inkubatorju, ● opiše pojav zlatenice pri novorojenčku, ● razlikuje telesni, zaznavni in psihosocialni razvoj dojenčka, malega otroka, predšolskega otroka, šolarja, pubertetnika in mladostnika.	<ul style="list-style-type: none"> ● oceni stanje otroka v različnih starostnih obdobjih, ● sodeluje pri izvajanju fototerapije, ● izvede tehtanje otroka, ● izvede merjenje obsega glave in dolžine otroka.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti dihanje in krvni obtok ter vzdrževanje normalne telesne temperature.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojasni opazovanje zavesti in razlikuje normalno stanje in motnje zavesti, ● navede normalne vrednosti pri merjenju in opazovanju dihanja, pulza, krvnega tlaka, telesne temperature, pulzne oksimetrije ter njihova odstopanja glede na starostna obdobja otroka, ● razlikuje različne načine merjenja telesne temperature, ● razloži intervencije zdravstvene nege otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti dihanje in krvni obtok ter vzdrževanje normalne telesne temperature, ● razloži intervencije zdravstvene nege otroka v različnih starostnih obdobjih ob odstopanjih od normalnih vrednosti pri dihanju, pulzu, krvnemu tlaku, telesni temperaturi, pulzni oksimetriji in motnji zavesti.	<ul style="list-style-type: none"> ● meri in opazuje dihanje, pulz, krvni tlak, telesno temperaturo, pulzno oksimetrijo in zavest, ● izvede intervencije zdravstvene nege otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti dihanje in krvni obtok ter vzdrževanje normalne telesne temperature, ● izvede intervencije zdravstvene nege otroka v različnih starostnih obdobjih ob odstopanjih od normalnih vrednosti pri dihanju, pulzu, krvnemu tlaku, telesni temperaturi, pulzni oksimetriji in motnji zavesti, ● poroča in dokumentira izmerjene vrednosti dihanja, pulza, krvnega tlaka, telesne temperature, pulzne oksimetrije ter opravljene intervencije zdravstvene nege.

<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • razloži pomen hrane in tekočine za zdravje otroka in mladostnika, • razlikuje načine prehranjevanja otroka in mladostnika glede na posamezna starostna obdobja, • našteje možne zaplete pri hranjenju, • razloži pomen dojenja za mater in otroka ter nudi podporo za zagotavljanje uspešnega dojenja, • oceni stanje telesne mase in odstopanja v različnih starostnih obdobjih, • razloži intervencije zdravstvene nege otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje.	<ul style="list-style-type: none"> • oceni stanje otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje, • izvede hranjenje otroka na različne načine, primerno starostnemu obdobju, • higiensko vzdržuje pripomočke za hranjenje, pitje in dojenje, • vzpodbudi in nadzoruje mater pri dojenju, • izvede tehtanje otroka, • meri bilanco tekočine, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • predstavi posebnosti pri izločanju urina, iztrebljanju blata, bruhanju, bljuvanju in prekomernem potenju pri otroku glede na starostna obdobja, • razloži intervencije zdravstvene nege otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje.	<ul style="list-style-type: none"> • oceni stanje otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje, • opazuje izločanje urina, iztrebljanje blata, bruhanje, bljuvanje in potenje ter prepozna odstopanja, • opazuje in meri izločke, • meri bilanco tekočine, • izvede intervencije zdravstvene nege pri otroku v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti gibanje in ustrezna lega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • razloži motorični razvoj pri otroku v različnih starostnih obdobjih, • razlikuje odstopanja v normalnem razvoju otroka (motnje v telesnem razvoju),	<ul style="list-style-type: none"> • spremlja razvoj otroka in ga namesti v ustrezni položaj glede na njegove potrebe, • rokuje z dojenčkom (handling), • vzpodbudi otroka pri gibanju,

<ul style="list-style-type: none"> • razlikuje položaje otroka glede na njegove potrebe, • pojasni vplive sprehoda in sončenja na dojenčkovo zdravje.	<ul style="list-style-type: none"> • izvede intervencije zdravstvene nege pri otroku v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti gibanje in ustrezna lega, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti spanje in počitek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zaveda pomena ritma spanja za zdravega otroka v različnih starostnih obdobjih, • razloži dejavnike za mirno in varno spanje ter počitek.	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna motnje spanja pri otroku v različnih starostnih obdobjih, • izvede intervencije zdravstvene nege pri otroku v različnih starostnih obdobjih za mirno in varno spanje in počitek, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti oblačenje in slačenje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • razloži posebnosti oblačenja in slačenja pri otroku v različnih starostnih obdobjih.	<ul style="list-style-type: none"> • oceni stanje otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti oblačenje in slačenje, • previje novorojenčka, dojenčka in malega otroka na različne načine, • rokuje s čistim in umazanim perilom, • svetuje o primernih oblačilih in obutvi za otroka v različnih starostnih obdobjih, • zagotovi, da je otrok v različnih starostnih obdobjih primerno oblečen glede na letni čas, • vzpodbudi malega otroka k sodelovanju in samostojnemu oblačenju in slačenju, • izvede intervencije zdravstvene nege pri otroku v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti oblačenje in slačenje, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti osebna higiena in urejenost.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • razloži pomen osebne higiene in urejenosti otroka v različnih starostnih obdobjih, • razlikuje spremembe na koži in sluznici zaradi neustrezne nege, • predstavi rast in razvoj zobovja.	<ul style="list-style-type: none"> • oceni stanje otroka v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti osebna higiena in urejenost, • izvede osebno higieno in skrbi za urejenost otroka v različnih starostnih obdobjih, • izvede nego popka pri novorojenčku, • prepozna spremembe na koži in sluznici ter ustrezno ukrepa, • izvede intervencije zdravstvene nege pri otroku s sednostjo, soorom, stomatitisom in temenicami, • vzdržuje pripomočke za osebno higieno, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti izogibanje nevarnostim v okolju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojasni dejavnike, ki ogrožajo otrokovo varnost v različnih starostnih obdobjih.	<ul style="list-style-type: none"> • svetuje staršem glede varnosti otroka v različnih starostnih obdobjih v različnih okoljih, • prepreči poškodbe, padce, zadušitve, opekline, zastrupitve, utopitve in druge nesreče otroka v različnih starostnih obdobjih, • prepreči okužbe, povezane z zdravstvom, • razvršča odpadke v zdravstvu v skladu s predpisi in zakonodajo, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti odnosi z ljudmi, izražanje čustev, občutkov in potreb ter duhovnih potreb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • predstavi načine komunikacije z otrokom v različnih starostnih obdobjih, • opredeli značilne načine izražanja bolečine pri otroku v različnih starostnih obdobjih, • našteje pravice otrok, mladostnikov in staršev.	<ul style="list-style-type: none"> • prepozna izražanje otrokovih potreb (verbalni, neverbalni način) glede na starost otroka, • prepozna bolečino pri otroku, • vzpostavi komunikacijo z otrokom in starši ter jo prilagodi otrokovi starosti in potrebam, • otroka vzpodbudi k izražanju lastnih občutkov in potreb,

	<ul style="list-style-type: none"> • upošteva različna verska prepričanja otroka in staršev, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti razvedrilo in rekreacija ter delo in ustvarjalna zaposlitev.</p> <ul style="list-style-type: none"> • razloži pomen igre za telesni, zaznavni in psihosocialni razvoj otrok v različnih starostnih obdobjih, • pojasni pomen različnih pristopov k igri in izbiro igrač za razvoj otroka v različnih starostnih obdobjih. 	<ul style="list-style-type: none"> • spodbudi otroka k različnim telesnim aktivnostim, • zaposli otroka s primerno igračo glede na otrokovo starost in razvojno stopnjo, • higiensko vzdržuje otrokove igrače, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri življenjski aktivnosti učenje in skrb za lastno zdravje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • razloži pomen zdravega načina življenja otroka v različnih starostnih obdobjih. 	<ul style="list-style-type: none"> • izvaja intervencije zdravstvene nege pri otroku v različnih starostnih obdobjih pri življenjski aktivnosti učenje in skrb za lastno zdravje, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Izvajanje intervencij zdravstvene nege otroka in mladostnika pri različnih obolenjih.</p>	
<p>Diagnostično terapevtski postopki in posegi</p> <p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razlikuje vrste in pomen posameznih diagnostično terapevtskih postopkov in posegov, • pojasni izvedbo in možne zaplete pri posameznih diagnostično terapevtskih postopkih in posegih pri otroku in mladostniku, • našteje različne položaje otroka za varno izvedbo diagnostično terapevtskih postopkov in posegov, • opredeli posebnosti aplikacije terapije pri otroku in mladostniku. 	<p>Dijak/dijakinja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pripravi otroka in mladostnika na diagnostično terapevtske postopke in posege glede na pristojnosti, • sodeluje pri izvedbi oz. samostojno izvede diagnostično terapevtske postopke in posege glede na pristojnosti, • glede na pristojnosti odvzame kapilarno kri, urin, blato, sputum in brise za preiskave po naročilu zdravnika, • glede na pristojnosti aplicira zdravila na različne načine po naročilu zdravnika, • zagotovi varnost in zasebnost otroka in mladostnika,

	<ul style="list-style-type: none"> • opazuje otroka med in po opravljenem diagnostično terapevtskem postopku in posegu, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Zdravstvena nega otroka in mladostnika pri različnih obolenjih.</p> <ul style="list-style-type: none"> • našteje pravice otrok in staršev v bolnišnici, • opredeli otrokove reakcije na bolezen in hospitalizacijo, • predstavi prednosti zdravljenja otroka doma, • razlikuje akutno in kronično bolečino pri otroku, • opiše reakcije otroka z akutnim in kroničnim obolenjem, • obvlada komunikacijo s starši, bolnim otrokom in mladostnikom, • razlikuje posamezna obolenja: <ul style="list-style-type: none"> -prebavil, -dihal, -sečil, -srca, -krvi, -endokrinih žlez, -živčevja, -alergije in intolerance, • razlikuje vzroke, znake, diagnostične in terapevtske postopke naštetih obolenj, • pojasni intervencije zdravstvene nege otroka in mladostnika po temeljnih življenjskih aktivnostih pri naštetih obolenjih, • predstavi obravnavo otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, • pojasni oskrbo gluhega, naglušnega, slepega ter slabovidnega otroka in mladostnika. 	<ul style="list-style-type: none"> • sodeluje pri sprejemu, premestitvi in odpustu pacienta, • upošteva pravice hospitaliziranih otrok (Magna karta), • prepreči psihični hospitalizem otroka in mladostnika, • oceni stanje otroka in mladostnika pri različnih obolenjih, • prepozna bolečino pri otroku, • izvede intervencije zdravstvene nege pri otroku in mladostniku pri različnih obolenjih po temeljnih življenjskih aktivnostih, • poroča in dokumentira opravljene intervencije zdravstvene nege.
<p>Nujna stanja.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • razloži ukrepe prve pomoči in nujne medicinske pomoči pri otroku in mladostniku.	<ul style="list-style-type: none"> • izvede ukrepe prve pomoči in sodeluje pri izvajanju nujne medicinske pomoči pri otroku in mladostniku.
--	--